

MAGYARORSZÁG HELYE A MAI EURÓPÁBAN

Mindenek előtt mély hálámat szeretném kifejezésre juttatni, hogy a budapesti Egyetem Rajk László Szakkollégiuma meghívott magyarországi tartózkodásom alkalmából itt olyan témáról előadást tartani, amely igazán szívügyem. Felejtetlenné a történelmi kapcsolatok Magyarországgal és gyermekkori emlékeim. Most azonban, bár nem felejtjük el a múltat, a jövő felé kell fordulnunk, hogy együtt keressük a megoldást a ma közös nehéz problémáira. Egy szabadabb demokrácia felé való haladást jelent az, hogy az utolsó koronás Magyar Király elsőszülött fia, mint Németország képviselője az Európai Parlamentben, itt Budapesten tarthat előadást. Ez pár évvel ezelőtt elképzelhetetlen lett volna. Ez a tény megerősíti azoknak a meggyőződését, akik optimistán nézik a világ helyzetét és hiszik, hogy a végén a szabad vélemény, a szabad szó diadalmaskodik.

Szeretném még hangsúlyozni, hogy beszédem szövegét senkinek itt Magyarországon nem mutattam meg előre. Ennek oka, hogy én egyedül vállalok felelősséget mindazért, amit ebben az előadásban mondok. Ezt főleg azért teszem, mert úgy érzem, rossz szolgálatot tesz barátainak az, aki nem mondja meg függetlenül és teljes őszinteséggel miként ítéli meg a helyzetet, milyen megoldásokat javasolt és melyek legyenek azok a célok, amelyek az ő véleménye szerint a jövőben legjobban szolgálják az európai nemzetek érdekeit.

Minden európai politikai elgondolás szükségszerűen a világhelyzet tanulmányozásából indul ki. Még csak pár évtizeddel ezelőtt a térnek és a távolságnak nagy szerepe volt

a politikában. Ez ma már túlhaladott. A tér szerepe azóta, amióta interkontinentális rakéták léteznek, mindinkább a háttérbe szorul. A múltban azok a hatalmak, akik nagy tér fölött rendelkeztek, ellenfeleiket kockázat nélkül megtámadhatták. Még a második világháború alatt is az Egyesült Államok Németország ellen harcolni tudtak anélkül, hogy a németek bármit is tehettek volna az Egyesült Államok területén. Ma már a különbség a harctér és a biztos otthon között, nem létezik. Egy világháború esetén minden hely harctér lenne. Ennek folytán mi se mondhatjuk, hogy bennünket nem érdekel, ami a tengereken túl történik. Ellenkezőleg, ma a világ minden problémája a mi problémánk is, mint ahogy mi is az egész világ problémája vagyunk. Mindennek kihatása van mindenre, tehát világpolitika nélkül európai politika elképzelhetetlen.

Már most, a világpolitikában a helyzet alaposan megváltozott. Aki a mai eseményeket szemléli, tudja, hogy a 44 év előtt, 1945 februárjában megalapozott Jalta-rendszer megintgott. Négy évtizeden keresztül merev volt. Jelenleg az egész világ mintha megmozdult volna, - politikai földrengés mégpedig mindenhol egyszerre.

Az Egyesült Államokban megfigyelhető egy fontos és részünkre számottevő tény: minden évben a népesség és a közgazdaság középpontja 90 kilométert nyugat és dél felé tolódik. Az egyensúly megváltozik. Amikor én a második világháború alatt Washingtonban voltam, csak a keleti part uralta az országot. Az amerikai világkép a keleti part, New York, Philadelphia, Washington és Atlantának a világszemlélete volt. Ha ma Washingtonban vagyok, alaposan megváltozotnak találok mindent. A nyugati part szerepe mindinkább erősödik, úgy személyiségekben mint politikai világképben.

A tenger nem igazi határ, hanem kapocs két part között. Így tehát a keleti part szempontjából Nyugat-Európa volt az Egyesült Államok legközelebbi szomszédja. Ma már Amerika szemé mindinkább Ázsia felé fordul, úgy hogy a legközelebbi szomszéd már többnyire Indonézia, a Fülöp-szigetek, Kína és Japán. A kapcsolat Európával ugyan megmarad, mivel közös politikai és kulturális hagyományról van szó, hiszen az amerikaiak nagytöbbsége Európából származik és ez él benne. Tudomásul kell vennünk azonban, hogy amíg pár évtizeddel ezelőtt az Egyesült Államok politikájának első prioritása Nyugat-Európa volt, ma már mások a célkitűzések.

Ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy Európa biztonsági szempontból már nem számíthat száz százalékosan az Egyesült Államok segítségére, ahogy ezt még a második világháború alatt tette.

A világszerte észlelhető változásnak másik fő oka az új fegyverek hatása. Már 1962-ben a francia Force de Frappe atyja, Pierre Gallois tábornok, aki jó politikai ész, mondta azt, hogy ezentúl egy egész új ténnyel kell számolnunk: az "atom bénulással". Véleménye szerint, az új fegyverek éppen birtokosaiknak fognak elviselhetetlen gazdasági problémákat okozni. Azonkívül, Gallois szerint, az atomfegyver csak egészen kivételes körülmények között kerülhet bevetésre. többnyire nem tudják használni arra, ami a szuperhatalmak szempontjából is döntő lehet. Ágyú a szúnyog ellen nem segít. És Einstein is megírta már 1945-ben, hogy ezentúl háborút csak késsel és kővel fognak viselni. Tény tehát az, hogy az atomáris szuperhatalmak világpolitikai szabadsága zsugorodik, míg a kis és félnagy hatalmak mindinkább szabad kezet kapnak.

Ennek az a következménye, hogy ma bizonyos régi fogalmaknak megszűnt az érvényességük. Ez nem csak a tér kérdésére

vonatkozik, hanem arra is, hogy ma katonai szövetségek egy atomhatalom és kisebb államok között mindinkább lehetetlenek lesznek. Annak idején, ha egy nagyhatalom szövetkezett kisebb államokkal, a rizikó e szövetségben nem volt lemérhető. Esetleg egyes tartományokat vagy gyarmatokat el lehetett veszíteni, vagy egy dinasztia végét jelenthette az, ha a közös háború vereséggel végződött. A nép léte nem volt veszélyeztetve. Ezen ma már túl vagyunk. Ha egy atomhatalom szövetkezik egy kis állammal, a kockázat a szövetségben határtalan, azaz tartalmazhatja a nép teljes kiirtását. Ennek folytán logikusan mondhatjuk, hogy egy atomhatalom egy kis szövetséges állam érdekében már nem vállalhat háborús kockázatot.

Ezzel összefüggésben politikusaink sokat beszélnek lefegyverzésről. Aki a történelmet ismeri, tudja, hogy lefegyverzés soha se sikerült konferenciák révén. Az egyetlen biztos út a politikai problémákat megoldani, elérni hogy a népek már ne féljenek egymástól. Akkor a nemzetek maguk fegyverkeznek le, mert nem látják szükségét, hogy nagy kiadásokat vállaljanak olyan fegyverekért, amelyekről előre tudják, hogy nem fogják őket felhasználni. Például az 1815-ös Bécsi Kongresszusnak ez volt a véleménye, és következményeit élvezte Európa a 19. században.

Így tehát azok, akik lefegyverzésről beszélnek, anélkül, hogy előzőleg megoldják a politikai problémákat, egy délibábot kergetnek. Először vissza kell térjen a bizalom, csak azután jön a lefegyverzés. Ezt Németországban tapasztalom. Ott senkit sem érdekel, hogy milyen fegyvereik vannak a franciáknak, mert részükre a franciák már nem jelentenek veszélyt. Ellenben, ha Oroszország új fegyvereket, vagy új egységeket állít fel, mindenki ideges lesz.

Az Egyesült Államok mellett Európa nagy problémája a Szovjetunió. Ott is, mint az Egyesült Államokban, nagy változások észlelhetők. Ezeknek az okait meg kell értenünk, ha a világpolitikát tárgyilagosan akarjuk megítélni.

A Szovjetunió első embere, Mihail Gorbacsov beszédeiben mindig rámutat a gazdasági nehézségekre. Ezek a problémák is bizonyos mértékben világtávlatban tekintendők. Tény az, hogy a modern technológia és ennek folytán a gazdasági haladás rendkívüli gyorsulása, a gazdasági rendszerekre nagy kihatással van. A 19. századból származó elvekkel nem lehet a mai problémákat megoldani. Ma már kevésbé a nyersanyagok és a tőke döntőek, hanem inkább az emberi tudás, a találmányok és főleg a találmányok gyakorlati kivitelezése. Ugyanis ma nagyon is megrövidült az időtartam a találmány és annak közgazdaságilag használható kivitelezése között. Tény az, hogy ma a találmánynak sokkal rövidebb az élettartama, mint a múltban volt. Ennek folytán a közgazdaság egyik fő eleme ma a gyorsaság és a rugalmasság. Mozgékonyak kell lennünk. Ezt nyugaton már - követlenül a második világháború után - Németország nagy közgazdaságügyi minisztere, Ludwig Erhard értette meg. Habár bizonyos helyeken még mindig kapitalizmusról beszélnek, és úgy vélekednek, mint ahogy ez a 19. században némely vidéken tényleg uralkodott, ma már egész más a rendszer. Ez az érteleme annak, amit Ludwig Erhard "Soziale Marktwirtschaft"-nak, azaz szociális szabad piaci gazdaságpolitikának nevezett. Aki ma a nyugati közgazdaságot még a múlt perspektívájában látja, hamis úton jár. Itt már egész másról van szó. Ez adja ma főleg a német közgazdaságnak, de az Egyesült Államoknak és Angliának is azt a lendületet, amely a világtörténelem legmagasabb életszínvonalát hozta meg népeinek. Hogy ennek a rendszernek gyöngé oldalai is vannak, tény. De ez minden rendszerre áll.

Ám az, amit szocializmusnak neveznek, eddigi formájában nem maradhat meg. Főleg a hosszú tervlejáratok és az egyéni indítvány bénulása tragikus a mai időkben. Itt sokszor egyesek, csak nézzük Romániát, azzal kísérleteznek, hogy 19. századbeli elvekkkel a 20. században, vagy máris a 21. század hajnalán, próbálnak gazdálkodni. Ez csődbe vezet. Itt is alapos változásra lesz szükség. Az egyéni kezdeményezésnek szabadon kell érvényesülnie. Ez pedig csak akkor lehetséges, ha egy közgazdasági rendszert létesítenek, amely az egyéni erőfeszítéseket tényleg megjutalmazza. Ez annyit jelent, hogy az, aki sikeres, megtarthatja azt, amit elért, nem csak saját számára, hanem utódai számára is. Amíg ez nem lesz valóság, addig nem áll be az a haladás, amelyet a mai modern technológiai feltételek megkövetelnek. Így tehát minden politikai rendszerben szükséges lesz az egész gazdasági életet újra átgondolni. Amíg ez nem történik meg az utolsó következményig, nem lehet elérni azt a haladást, amelyet a nemzetek jogosan megkívánnak. Itt nincs szó ideológiáról, hanem tényekről. A politika csak akkor sikeres, ha a konkrét adottságoknak megfelel.

A gazdasági válság mellett, amely még nincs megoldva, marad egy másik nagy probléma, amely ma főleg a szovjet vezetésnek okoz nehézségeket: a nemzetiségi kérdés. Ez a 19. századnak volt egyik nagy problémája a szociális kérdés mellett, és ennek a megoldása érdemben csak a 20. század elején, főleg az úgynevezett "Mährischer Ausgleich" révén kezdődött meg.

A probléma még nincs megoldva, ott sem ahol ugyan elvben elismerik a nemzetiségek egyenjogúságát, de ugyanakkor a gyakorlatban nem valósítják meg. Általában azt lehet mondani, hogy ahol ígérenk valamit, de szavukat nem tartják be, a népek csalódása dinamikus lesz és közveszéllyé válhat.

Az egyetlen megoldás itt a föderalizmus, azaz az elismerése annak, hogy minden nemzetiségnek, legyen az nagy vagy kicsi, vannak jogai, amelyeket a számbeli többség nem vehet el tőlük.

Azon kívül szükség lesz annak a problémának a megoldására, hogy a nemzetek szabadon dönthessenek jövőjük felett. A népek önrendelkezési jogának keresztülvitele nélkül nem lesz egészséges megoldása a nemzetiségi kérdésnek. Ezért nem realisták akik azt hirdetik, hogy a mai határok szükségszerűen mindörökké megmaradnak. Általában azt lehet mondani, hogy a politikában soha sem szabad a "mindörökké" szót használni. Ha a történelemnek van egy alaptörvénye, akkor az az, hogy a dolgok változnak. Aki a mának örökkévalóságot tulajdonít, már holnap elveszti szavahihetőségét. A boldogult Franz Josef Strauss így fejezte ki: "Aki az idők szellemével házasságot köt, másnap már özvegy lesz."

A közgazdasági nehézségek és nemzetiségi kérdések mellett nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a demokráciának és a pluralizmusnak is nagy a dinamikája. Azt az elvet egyesek még mindig úgy magyarázzák, hogy "demokrácia igen, de pluralizmus nem". Az államban legyenek bizonyos elvek, amelyeket nem szabad megvitatni. Ez irreális politika. Igazi demokrácia csak ott létezik, ahol a politikában békés eszközökkel minden kérdőre lehet vonni. Ennek előfeltétele persze még mindig az egyéni szabadság minden államban. Sokan kifogásolják, hogy az emberi jogokról beszélünk. Nincs igazuk. Tudjuk, hogy amely ország elismeri és nap nap után gyakorlatilag meg is valósítja az emberi jogokat, csak békés állam lehet.

Az emberi jogok pedig nem indulnak ki a társadalomból, hanem az egyénből. Az egyén mindennek az alapja. Ha Európa a szabadság földrészévé lett, ez annak köszönhető, hogy

keresztény hagyományunk kezdettől fogva elismerte az egyén alapjogait. A keresztény felfogás szerint az egyén Istentől jogokat kapott, amelyeket a kollektíva nem vehet el tőle. Ha ez így van, akkor az egyes embernek vannak jogai és szabadságai, amelyekhez minden feltétel mellett ragaszkodhat.

A múltban a zsarnoknak lehetősége volt népét a világ híreitől elvágni. Ez ma már az új médiák idejében nem keresztülvihető. A világtelevízió és világrádió mindinkább egy független politikai erővé válik, amely ellen már tényleg nem lehet védekezni. Ez az emberiség szempontjából nagy haladást jelent, mivel az információs szabadság egyik legjobb fegyver minden diktatúra és totális rendszer ellen.

El kell ismernünk, hogy ma a világon sokszor még lábbal tiporják az emberi jogokat. ellenben az a tény, hogy van egy világ-közvélemény, amely ilyen esetben tiltakozik, - ezt Románia esetében tapasztalhattuk - kihatással lesz a zsarnok rendszerére.

Nyugat-Európa, ahol már röviden a második világháború után az egyesülési folyamat megkezdődött, a két szuperhatalom között fekszik. ezt a törekvést visszavezethetjük az első világháború végére, amikor is Richard von Coudenhove-Kalergi, a közép-európai államférfi, aki a szudéta Ronspergben nőtt fel, először ejtette ki azt a szót, hogy "Paneurópa". Ennek akkor hatalmas visszhangja volt, habár a világválság és a Nemzeti Szocializmusból fakadó kihatások egy időre eltemették azokat a reményeket, amelyeket Briand és Stresemann politikája keltett a népekben. De a gondolat habár elnyomták, Európában nem szűnt meg és azonnal a második világháború vége után felülkerekedett. Sem az idő, sem a hely nem megfelelő, hogy itt felsoroljam az európai egyesülési politika egyes mozzanatait Nyugat-Európában. Tény az, hogy egy emberileg hosszú út fekszik mögöttünk, habár politikailag az út rend-

kívül rövid volt. Ne felejtsük el, hogy például az Egyesült Államokban nem léteztek mindazok a problémák mint nálunk, mert közös volt a nyelv, a kultúra, a vallás, és nem régi történelmi államokat kellett összhangba hozni. Mégis az idő, amely a szabadságharc vége és az Egyesült Államok tényleges alapítása között telt el, több mint 80 év volt. Minket most csak négy évtized választ el attól az utolsó európai polgárháborútól, amit második világháborúnak nevezünk.

Mivel itt nagy folyamatról van szó, voltak évek, amelyekben előre tudtunk jutni, máskor meg úgy látszott, hogy célunkat nem fogjuk elérni. Azonban tény, hogy a Közös Piac létesítésével, azaz a Római Szerződésekkel olyan lépést tettünk, amely végleges helyzetet teremtett. Amikor annak idején Brezsnyev azt állította, hogy tudományosan bizonyítva van, hogy az Európai Közösség nem sikerülhet, ezzel csupán azt árulta el, hogy nem értette meg, ami nálunk ténylegesen történik.

A Közös Piac kiépítése az első időkben majdnem kizárólag közgazdasági téren folyt. Ennek volt ugyan bizonyos jogosultsága, habár azt lehetne állítani, hogy ha egyidőben politikai haladás is van, az egész folyamat talán lerövidül. Tény az, hogy amikor a közös piac első nagy sikereit elérte, ami főleg a hetvenes évek első felében történt, a politikai felelős elemek megértették, hogy szükség lesz politikai megoldásra is. Az Európai Közösségnek egy demokratikus elem is kellett. Itt főleg a volt francia elnök Valéry Giscard d'Estaing volt az, aki 1975-ben keresztülvitte a Tanács döntését, hogy a Szerződések annak idején adott ígéretét, Európai Parlamenti választás megtartására, végre beváltsák. Hosszú és nehéz tárgyalások után, 1979 nyarán voltak az első európai választások. Nagy volt a lelkesedés, mivel a népek azt remélték, hogy gyorsan politikai megoldások következnek.

Én magam már 1979-ben európai képviselő lettem. Amikor azonban Strassburgba és Brüsszelbe érkeztünk, azt kellett tapasztalnunk, hogy teljesen új területre lépünk. Az alapokat kellett megvetnünk, és ez mindig negatív kihatással jár. Amikor házat építünk, akkor is van egy időszak, amikor minden kellemetlen. Nem lehet még látni, hogy mi készül, de már is ott lármáznak a gépek, túrják a földet és piszkítják az utcát. Így tehát építés közben az emberek elégedetlenek. Ezt főleg 1984 körül éreztük, amikor sokan azt kezdték firtatni, hogy sikerülhet-e egyáltalában egy politikai egyesülés. A fordulat 1986-ban állt be, amikor végre azok a döntések lettek érezhetőek, amelyeknek a kihatását ma látjuk. Ma már úton vagyunk az Európai Közösség politikai formája felé. Ezen az úton a fő események 1986. január 1-jén Spanyolország és Portugália belépése volt és 1987 nyarán a Közös Európai Acta, amely nagy politikai haladást jelentett. Az Acta tartalmazza a Közösség politikai titkárságát, ami egy külügyminisztériumnak a kezdetét jelenti, a parlamenti jogok kiszélesítését és a belső piac megteremtését, amelyet 1992. december 31-ig el kell érünk.

Hozzá szeretném fűzni, hogy vannak olyan politikusok, akik nem értik meg a szimbólumok fontosságát. A mentalitás Nyugat-Európában akkor fordult meg, amikor az emberek tudomására jutott egy kitűzött biztos dátum. Azóta alaposan megváltozott minden a Közösségben. Úgy a társadalmi, mint a gazdasági erők most nyomást gyakorolnak a politikusokra, nemcsak azért, hogy most már politikai megoldásokat is találjanak.

A választók sokszor jobban megértik, mint a politikusok, hogy az Európai Közösség olyan gazdasági tényező, amely politika nélkül nem tud boldogulni. A Közös Piac ma a világ első gazdasági hatalma. Ennek világszerte erős a kihatása.

Azonban ez veszélyt is jelent. A politikában, mint az egyéni életben semmi sem olyan kockázatos, mint egyszerre gazdagnak és gyengének lenni. A gazdagság mindig kihívja az irigységet, a gyöngeség pedig az agressziót.

Ennek folytán Nyugat-Európának mindent el kell követnie, hogy közös biztonsági politikája révén igazi világtényezővé váljék. Európáról, mint harmadik világhatalomról beszélni nem lenne jogosult. Már nem lesznek első, második és harmadik hatalmak a jövőben, hanem egészen más rendszerrel kell számolnunk.

Ma, mint az Európai Parlament tagja, azt mondhatom, hogy a siker biztosítva van. Gyorsan haladunk. Persze nem fogunk minden problémát megoldani most és 1992 között. Azonban a fő nehézségeket kiküszöbölve, a Belső Piac létezni fog, és bár kiépítése még évekig fog tartani, 1992-ben elkezdődnek a politikai megoldások. Tehát az "Egyesült Európa" igazi politikai tényező lesz és nemcsak közgazdasági óriás. Ne felejtsük el, hogy már ma, csak az Európai Közösség szűk keretén belül, nekünk több a lakosságunk, mint akár az Egyesült Államoknak, akár a Szovjetuniónak.

Kezdetről fogva az Európai Parlament egyik fő problémája az volt, hogy "mi is Európa?". Ez ma utólag hihetetlennek tűnhet, bár tényleg az volt a kérdés, milyen határokat szabjunk a Közösségnek. Voltak olyanok, akik számára a Jaltavonal végleges volt és az európai egyesülést csak a nyugatra akarták korlátozni. Ezzel ellentétben egy másik parlamenti csoport az Európai Parlament Politikai Bizottságában azt a véleményt képviselte, hogy Nyugat-Európa egyedül nem Európa, és a Közös Piac csak egy egyesült Európa kezdetét képezi. Ebben a kérdésben folytak ádáz politikai harcok egészen 1983-ig. Akkor több döntés történt, amelynek az lett a következménye,

hogy mindig több képviselő tette magáévá azt a felfogást, hogy Európa nem végződik a Jaltában húzott természetellenes határnál, és azok a nemzetek, amelyek a Jalta-vonaltól keletre fekszenek, épp annyira európaiak, mint a németek, a franciák, a belgák vagy az angolok. Így tehát, és főleg a miniszterek vélei találkozója óta, az lett elfogadva ténynek, hogy mi nyugaton nem létesíthetünk zárt társaságot. A kaput nyitva kell tartani mindazok számára, akik valamikor a jövőben csatlakozni akarnak a Közös Piacához.

Ugyanakkor mindenki megegyezett abban, hogy erre a célra bizonyos előfeltételeket kell lefektetni. Már annak idején, a görög diktatúra éveiben az volt az alapelv, hogy egy nem demokratikus állam nem lehet tagja az Európai Közösségnek. Viszont minden megváltozhat, amikor végeszakad a diktatúrának. Ez történt például Görögország, Spanyolország és Portugália esetében. Így tehát a gyakorlatban létrejöttek az Európai Közösség új tagok felvételére vonatkozó alapelvei. Ezeket az elveket mind máig nem változtattunk, és ez a jövőben is, amennyiben ma meg tudjuk ítélni, így marad. Ezt az egyetértést tudomásul kell venni.

Ennek azonban nem az a következménye, hogy elzárkózunk azoktól, akik az európai kultúris közösséghez tartoznak. Így tehát, amikor a KGST (COMECON) keretén belül kezdett változni a helyzet, az Európai Közösség örömmel felvette a kapcsolatot azon nemzetekkel, amelyek ezt kívánták. Így létesült, hosszabb tárgyalások után, 1988 június végén az a közös megállapodás, amelynek értelmében múlt év nyara óta megindulhattak komolyan a tárgyalások a közép-európai nemzetek és az Európai Közösség között. Örvendetes, hogy ebben a vezető szerepet Magyarország vitte.

A közös megállapodásnak vannak bizonyos határai, amelye-

ket ez idő szerint tudomásul kell venni. Így le van szögezve, hogy a KGST és az Európai Közösség nem azonos és nem egyenrangú. Az Európai Közösség politikai tényező, amelynek világszerte vannak diplomáciai kapcsolatai. Ma már több mint 120 állammal vagyunk diplomáciai viszonyban. A KGST-ről ez nem áll fenn, mint ahogy a KGST-nél hiányzik a hivatalos politikai célkitűzés. Ennek folytán erről a két szervezetről, mint egyenrangú testületről beszélni hamis benyomást keltene és nem felelne meg a valóságnak. Azon kívül mindig hangsúlyoztuk azt az elvet, ha egy közép-európai állam bilaterális kapcsolatot keres a Közösséggel, ennek minden esetben prioritása van a KGST-nél létesítendő egyezményekkel szemben. Ez ma is így áll, és aligha fog megváltozni. Az Európai Közösség részéről azon államok, amelyek készek a liberalizálódás és a demokrácia felé haladni, mindig elsőbbséggel számolhatnak.

Itt egy megjegyzést szeretnék tenni: Románia ma kivétel. A Ceausescu-rendszer alatt Románia sajnos mindinkább távolodik a demokráciáktól és lábba tiporja a nemzeti és egyéni jogokat. Amíg a Ceausescu uralom mostani politikáját követi, nem lesz számunkra elfogadható partner. Ez nem jelenti azt, hogy a román nép ellenségei vagyunk, éppen ellenkezőleg. Amint Románia megváltoztatja politikáját az emberi és nemzetiségi jogok kérdésében, örömmel felvesszük velük azokat a kapcsolatokat, amelyeket most a többi közép-európai állam felé keresünk. De amíg ez nem történik meg, addig sajnálatos tudomásul kell vennünk, hogy Románia jelenlegi rendszerével nem olyan állam, amellyel közeli kapcsolatok eredményeseek lehetnének.

Ami főleg Magyarországot illeti, úgy az ország ma nagy szimpátiának örvend. Ennek több oka van. Egyik az, hogy örülünk minden liberalizálódásnak, melyet Magyarországon tapasztalhatunk. De nemcsak a hagyományos magyar kultúra nem ment

feledésbe, az is tény, hogy az 1956-os események ébren élnek az emlékezetben, és hogy ezek is mély rokonszenvet keltenek a magyar nép szabadságszeretete iránt. Szimpátiát kelt továbbá az, hogy a magyarok minden megkülönböztetés nélkül befogadják a romániai menekülteket, akár magyar, német vagy román származásúak. Ezzel sokban elősegítik a népek közötti megértést.

Ugyanezt a szellemet bizonyítja az a tény, hogy ma Magyarország az a közép-európai állam, amely, Ausztria kivételével, legtöbbet tesz a területén élő nemzetiségek érdekében. Múlt évben végigjártam a német-lakta vidékeket és örömmel tapasztaltam, hogy a németek sorsa lényegesen javult, és hogy a lakosság, bár németül beszél, lelkes magyar hazafi. Ez ma köztudomású Németországban, sőt a többi Európai Közösségi államban is, és lényegesen gyarapítja a Magyarországgal szembeni rokonszenvet.

Tény továbbá, hogy a magyar emigránsok, akik ma szerte a világban élnek, javarészükből jó képviselői a magyar ügynek. Keményen dolgoznak, eszesek és általában kivétel nélkül kiálltak a magyar nemzet mellett, még akkor is, amikor mélyek voltak a politikai szakadékok. Ez hatalmas tőke, amelyet tudunk kamatoztatni, amikor 1992 után Magyarországnak új lépéseket kell tennie az Európai Közösség felé.

Nem lesznek könnyűek a tárgyalások. Másrészt azonban sok reményre jogosítanak. Ezzel kapcsolatban fel szeretném hívni a figyelmet arra is, hogy 1992-ig, a diplomák európai elismerése érdekében, az egyetemi tanulmányok színvonalát egyeztetni kellene.

Úgy érzem, az eljövendő években mindinkább erősödik majd a közeledés Magyarország és a nyugat-európai közösség között.

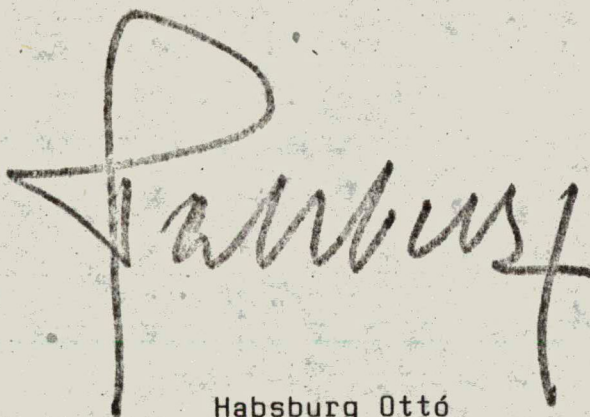
Ez azonkívül megfelel a magyar hagyománynak, amely visszanyúl Szent István királyig. Hogy mindezt elővigyázatossággal és mindig szem előtt tartva a nemzetközi realitásokat kell keresztülvinni, nem kell külön aláhúzni. Erre minden esetre az Európai Közösség is figyelni fog. Tudjuk, hogy a politikában mindig hiba az, ha az ember a második lépést az első előtt teszi. Mi a Közösségben például az európai biztonság ügyében hibákat követtünk el, mert túl gyorsan akartunk haladni. A politikában a türelem nagy erény. Itt tanulhatunk a kínaitól. Ők a tárgyalás mesterei. Ha a kínai leszögezett egy célt, akkor eldobja a naptárt és az órát. A célt szem előtt tartja, de az időt az események szabják meg. Ugyanez kell legyen a mi európai politikánk.

Egyről szeretném magyar barátaimat biztosítani: mi az Európai-Közösségben nyitva tartjuk a kaput Magyarország részére. Minden haladást pozitívan fogunk elfogadni, amint Magyarország oldaláról kívánságok nyilvánulnak meg szorosabb kapcsolat létesítésére. Mi tudjuk, hogy Magyarország több mint ezer évig nyugati és európai állam volt. Tudjuk, mit nyújtott Magyarország az európai múltban szomszédjainak, és hogy milyen bátorsággal védte értékeinket, amikor Európán kívüli hatalmak próbáltak betörni hozzánk. Tudjuk azt is, hogy Magyarország nélkül Európa nem lesz az az Európa, amit mi kívánunk. Ebben az értelemben, mint az Európai Parlament magyarul beszélő képviselője, már többször felszólaltam magyar nyelven, csak azért, hogy megmutassam, Magyarországnak joga van Európában jelen lenni.

Ebben az értelemben magyar barátainknak minden jót és sok szerencsét kívánunk. Szeretnénk őket biztosítani, hogy sok barátjuk van a földön, aki reméli, hogy a magyar nemzet saját akarata szerint egy szabad, békés és demokratikus világban megtalálja azt a helyet, amire a magyar tradíció már

történelmi távlatban is jogosítja. És talán ha még egy kívánságomnak adhatnék kifejezést, mégpedig, hogy mint az Európai Parlament lelkes tagja, megélhessem azt az időt, amikor ebben az Európai Parlamentben magyar képviselők is elfoglalhatják helyüket, annak jeleként, hogy Európa újra betölti nagy szerepét, ami nemcsak nekünk és nemzeteinknek lenne áldásos, hanem az egész világnak. Mert a világbéke kérdése Európában dől el.

Köszönöm.

A handwritten signature in dark ink, written in a cursive style. The signature appears to be 'Ottó Habsburg'. The first letter 'O' is large and loops around the first part of the name. The signature ends with a small dot.

Habsburg Ottó